інформаційного простору, що сприяє формуванню національної ідентичності та колективної пам’яті.

Список використаних джерел

1. Данилюк, В. (2025). Наративи в ігровому кіно: сутність, значення і контекст російсько-української війни. Питання культурології, (45), 90–108.
2.Калантай С. Трансформація українського кінематографа. Культорологічний альманах. 2024. Вип. 4(12). С. 399-406.
3.Паленчук А. Українське кіно під загрозою // Українська правда. – 2025.

УДК 008.2:316.722

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНОЇ ПОП-КУЛЬТУРИ НА НАЦІОНАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ

Одінцов А.О., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Бурназова В.В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри сценічного мистецтва і культури,
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: глобалізація, поп-культура, національна ідентичність, культурні традиції, глокалізація, українська культура.

Глобалізація є однією з ключових характеристик розвитку сучасного суспільства. Вона охоплює економічні, політичні, технологічні та культурні процеси, формуючи нову модель взаємодії між державами та народами. Особливо інтенсивно глобалізація проявляється у сфері культури, де виникає феномен глобальної поп-культури. Завдяки розвитку цифрових технологій, інтернету та мас-медіа культурні продукти поширюються зі швидкістю, що раніше була неможливою, створюючи єдиний світовий інформаційний простір.

Теоретичне осмислення культурної глобалізації представлено в класичних дослідженнях А. Аппадурая, який розглядав сучасний світ як систему глобальних культурних потоків. На його думку, медіапростір формує нові уявні світи, в межах яких люди сприймають реальність [3]. Е. Гідденс підкреслював, що глобалізація є процесом посилення світових соціальних зв'язків, що пов'язують віддалені локальності [4]. У цьому контексті поп-культура стає важливим механізмом трансляції цінностей, символів і моделей поведінки.

Поп-культура орієнтована на масову аудиторію та характеризується доступністю, комерційною спрямованістю й швидкою зміною трендів. Вона охоплює музику, кінематограф, телебачення, соціальні мережі, моду, рекламу та цифрові платформи. Саме через ці канали формується глобальний культурний простір, у якому стираються географічні та мовні

бар'єри. Англійська мова набуває статусу універсального засобу комунікації, що посилює процеси культурної уніфікації.

Одним із центральних механізмів впливу глобальної поп-культури є стандартизація культурних зразків. Міжнародні бренди, популярні музичні стилі, формати телешоу та кінофраншизи створюють універсальні моделі споживання. Дж. Б. Томпсон зазначав, що медіа відіграють ключову роль у формуванні модерної культури, адже вони конструюють символічні форми, які стають частиною повсякденного життя [6]. Таким чином, національні культури дедалі частіше взаємодіють із глобальними культурними шаблонами.

Вплив глобальної поп-культури на національні традиції має амбівалентний характер. З одного боку, спостерігається часткове витіснення локальних звичаїв, святкових практик, традиційного одягу та народної творчості. Молоде покоління часто орієнтується на міжнародні тренди, що формуються у світовому медіапросторі. Це може призводити до зниження інтересу до автентичної культурної спадщини та поступової втрати традиційних форм культурного самовираження.

З іншого боку, глобальна поп-культура створює нові можливості для розвитку національних культур. Вона відкриває доступ до світової аудиторії, дозволяючи популяризувати власну культурну спадщину. Сучасні митці активно інтегрують елементи фольклору у популярні жанри музики, кіно та візуального мистецтва. Такий синтез традиційного й сучасного сприяє формуванню конкурентоспроможного культурного продукту, здатного привернути увагу міжнародної спільноти.

В українському контексті процеси культурної глобалізації набувають особливого значення. Українське суспільство перебуває у стані активного переосмислення власної ідентичності, що поєднується з відкритістю до світових культурних впливів. З одного боку, зростає популярність міжнародних музичних стилів, цифрових платформ та англомовного контенту. З іншого боку, спостерігається підвищений інтерес до народної музики, традиційних символів, національного костюма та історичної спадщини.

Особливо показовим є феномен поєднання фольклорних мотивів із сучасними музичними напрямами. Українські виконавці інтегрують етнічні інструменти, народний спів і традиційні образи у формат популярної музики. Такий підхід сприяє не лише збереженню культурної спадщини, але й її модернізації відповідно до вимог глобального медіапростору. Науковці розглядають це явище як закономірний процес збереження національного культурного коду в умовах глобалізації [2].

Важливою тенденцією є явище глокалізації – поєднання глобальних і локальних елементів у межах одного культурного продукту. Глокалізація дозволяє адаптувати світові тренди до національного контексту, зберігаючи культурну самобутність [5]. У цьому сенсі адаптація до

полікультурного середовища стає необхідною умовою для збереження та просування власної культурної ідентичності на міжнародній арені [1].

Разом із тим існують і ризики культурної асиміляції. Домінування масової культури може спричинити маргіналізацію традиційних форм мистецтва, зменшення ролі народної творчості та втрату культурної пам'яті. Тому важливою є державна культурна політика, спрямована на підтримку національного продукту, розвиток освіти у сфері культури та популяризацію традицій через сучасні медіа.

Таким чином, вплив глобальної поп-культури на національні культурні традиції є складним і багатовимірним процесом. Він поєднує елементи уніфікації та різноманіття, асиміляції та відродження, стандартизації та творчого синтезу. У сучасних умовах ключовим завданням є формування балансу між відкритістю до глобальних тенденцій та збереженням культурної самобутності. Оптимальною стратегією розвитку є не ізоляція від світових процесів, а їх критичне осмислення та творча адаптація відповідно до національних потреб.

Список використаних джерел

1. Бурназова В., Гладун Є. Адаптація українського актора до полікультурного середовища: виклики, успішні стратегії та рекомендації для студентів. // *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій*: зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. / ред.: Л. П. Макаренко, Д. С. Черняк. Київ : КНУТД, 2025. 342 с. С.71-75. URL: https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/33279

2. Бурназова В., Шнайдер А. Традиції і трансформація: збереження національного хореографічного і музичного коду в умовах глобалізації. // *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій*: зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. / ред.: Л. П. Макаренко, Д. С. Черняк. Київ : КНУТД, 2025. 342 с. С.124-128.URL: https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/33279

3. Appadurai A. Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization. Minneapolis : University of Minnesota Press, 1996. 229 p. ISBN 978-0-8166-2793-6.

4. Giddens A. The Consequences of Modernity. Stanford : Stanford University Press, 1990. 188 p. ISBN 978-0-8047-1891-2.

5. Held D., McGrew A. Globalization / Anti-Globalization. Cambridge : Polity Press, 2002. 158 p. ISBN 978-0-7456-2989-6.

6. Thompson J. B. The Media and Modernity: A Social Theory of the Media. Stanford : Stanford University Press, 1995. 322 p. ISBN 978-0-8047-2679-5.

УДК 008:338.46:316.7